

ГАБРИЕЛА ЦАНЕВА
НОЩТА НА ЩУРЦИТЕ

Всички права запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде размножавана или предавана по какъвто и да било начин без изричното съгласие на автора или на издателство gabriell-e-lit.

© Габриела Цанева, автор, 2021
© Габриела Цанева, художник, 2021
© Валентина Григорова, корица, 2021
© Издателство gabriell-e-lit, 2021
ISBN 978-619-7520-63-7
ISBN 978-619-7520-64-4 pdf
ISBN 978-619-7520-65-1 ePub

ГАБРИЕЛА ЦАНЕВА

НОЩТА НА ЩУРЦИТЕ

Издателство

gabriel-e-lit

София, 2021

СЪДЪРЖАНИЕ

НОЩТА НА ЩУРЦИТЕ	9
ЩУРЦИТЕ ПИЩЯТ.....	11
ЕДНО ЛУДО КУЧЕ.....	12
ТЕРЗАНИЯТА НА ДУХА	15
ЗАСПИВАМ НАД ТЯЛОТО ТИ.....	17
МОРЕТО В ЧАША.....	18
НОЩЕМ	20
СТРАХ ОТ ПАДАНЕ	22
БАЛДАХИН ОТ ПАЯЖИНИ	23
БАРИКАДАТА	24
ЦЕЛУВКАТА НА ДЪЖДА	25
СВЛАЧИЩЕ	26
РАЗРУХА	28
ДУМИТЕ - ЗВЪН НА КОПИТА	31
НЕЩО В НОЩТА	33
СЪНУВАМ СЪНЯ ТИ.....	34
БЕТОННИТЕ КЛЕТКИ.....	35
ЧИСТИ ЛЪЧИ.....	39
МАРШЪТ НА ДНИТЕ	41
ВЯРЪТЪР ЗАД СТЬКЛАТА	42
СЪРПЪТ НА ЛУНАТА - 1.....	43
ДЪЖДЪТ, НЕКАНЕН ГОСТ.....	44
ЧИСТИЛИЩЕ.....	45

ПРЕГРЪЩАМ ТАРАЛЕЖИ.....	47
ДЕНОНОЩИЯТА.....	48
ТЕЖЕСТТА НА МИНУТИТЕ.....	51
НОСТАЛГИЧНО	53
ГЛАВОБОЛИЕ.....	55
НИРВАНА	58
ОСВОБОДИ СЕТИВАТА	60
ОТДАЛЕЧАВАНЕ	65
ЛЪЧИТЕ НА ЕСЕНТА.....	67
ЕСЕНТА УМИРА ПРЕЗ НОЕМВРИ	68
ЕСЕНТА УМИРА ПРЕЗ НОЕМВРИ	69
СТАРИТЕ КЪЩИ.....	70
ПАРАЛИЗА	72
СКИТНИКЪТ И ЛУНАТА	74
МЕТАМОРФОЗА	76
ПУСТОТА	78
ДУШИ „ДО ПОИСКВАНЕ“	80
САМОДОСТАТЪЧНОСТ	82
ОТРАЖЕНИЯ	86
РИСУВАМ СЪНИЩАТА ТИ.....	87
НИЩЕТАТА НА ДУХА	88
ОТРОНЕНИ КАМЪЧЕТА	90
СПИШ.....	91
РАЗПАД.....	92
ИЛЮЗИИ.....	95

ОЩЕ ЗА ТЕБ.....	96
ЦВЕТОВЕТЕ НА ЗИМАТА	98
ЖИВОТ-РАВНИНА	100
ПЯСЪЧНИ ДНИ	102
БЕЗ ЛИЧНОСТ	104
ЛУНЕН ДЪЖД.....	108
ХАЙБУНИ И ХАЙКУ	113
ХАЙГА	113
БАЛКОН.....	115
СИНЕВА.....	116
ТИШИНА	118
КОКИЧЕ	119
КРЪЧМА	120
БРАДА	122
МЪГЛА	124
ЗРИТЕЛ.....	125
ПЪРВИ МИНЗУХАР.....	126
ШОСЕ	127
ГОДИШНИНА.....	128
ПАЯЖИНА.....	129
ГВОЗДЕЙ	130
ЛЮБОВ.....	131
МАРТЕНИЦА	132
ДИМ	133
СКРЕЖ и СНЯГ	134

ВРАБЧЕ НА ПЕРВАЗА	135
СТЪПКИ.....	136
ИЗГРЕВ или ЗАЛЕЗ	137
ЗИМНИНА	138
РЕЧНИК.....	139
РЪЧЕНИЦА.....	140
ПРОЛЕТНО СЛЪНЦЕ	141
КЪЛН	142
ЛУНА.....	143
СВЕЩ	144
НЕЩАТА,.....	145
КОИТО НИ НОСЯТ РАДОСТ	145

НОЦТА НА ЩУРЦИТЕ

ЩУРЦИТЕ ПИЩЯТ

Щурците пищят –
надлайват се с кучетата,
надсвирват се с прилепите,
шумят с вятъра...
Шуми воят в ушите ми,
свистенето в гърдите ти,
нощта умира в прегръдката на луната –
разплискано пълнолуние,
липсваш ми –
защо утрото е толкова старо,
защо щурците пеят само за мен.
Като струни на вятъра...
Опитвам се да ловя
звучите на нощта
с върховете на пръстите –
не свиря,
тъка
с цветовете на лятото,
с опустелите постели на поляните,
с овехтелите постели на тревите.
Пия носталгията на август,
попивам аромата на прах,
дъждът се изпарява преди да достигне
опустелите постели на поляните
с овехтелите постели на тревите –
нощта връхлита
измита,
измита безсънието ми –
клепачите падат
върху зида на бузите –
звънят,
като клепала в утрото.

*всички звуци попиха в стената
и само неравния ритъм на сърцето ти
се смесва с порива на вятъра*

ЕДНО ЛУДО КУЧЕ

Имах...
Едно лудо куче...

Не спираше да тича,
дори когато спи...
Копаяше –
пръстта в двора,
тревата в кварталната градинка
и цимента в коридора...
Всички килими разкопа
у дома,
а когато килими не останаха -
прокопа паркета
и теракота...

Не спираше да тича,
дори когато спи...
Сънуваше простора -
на кварталната градинка
и двора,
оградени в стени,
/стени за прескачане, нали?! –
просто така, за отмора/...
Сънуваше зова
на живота,
пулсирането на кръвта,
цъфтежа на цвета,
звука от движението
на сока в тревите,

звъна на крила
и как полита...
Чупеше ноктите си
в твърдия зид на света...

И не спираше да гони,
дори когато спи...
Да гони –
на игра;
да гони
радостта,
присъствието,
топлината,
любовта...
Кехлибарени очи –
мълчи
тишината
на отсъствието
ти,
мъча се
да спра потока
на спомена,
който
горчи...
Стискам клепачи
и виждам само
опашка,
която се върти,
опашката,
която върти
тялото ти,
която лети...

Летиш!
Бяло
е,
бяло и празно
остана...
Палач е времето –
стискам клепачи –
миглите, като клечици
се забиват дълбоко в плътта на ирисите,
дълбоко,
като копия на разпятие...

Имах
едно лудо куче
и цялата обич
на света...
Разпиля се.

Разпилях я.

ТЕРЗАНИЯТА НА ДУХА

Терзанията на духа
са смешни
в оголените зъби
на деня.

Напуканата почва хвърли
стотиците си алергени
в лицето ми –
плача и кихам
срещу слънцето,
кожата ми е продрана
от комарни ухапвания –
на скъсан комарник приличам
и тичам във вълните
на моята локва,
потъвам в дълбините ѝ
правя се, че метър ми стига,
за да стигна
хоризонта си,
да стигна хоризонта
на мечтите ни...

Ти ме гледаш от сянката си,
мечтаеш ме,
чакаш ме –
да се събудя,
да те видя,
да те чуя –
чудиш се –
тук ли съм,
мислиш ме,
измисляш ме –
а аз съм все по-луда,

все по-друга –
не онази,
която ме помниш,
не онази,
която ме искаш –
аз потъвам дълбоко
в сянката ти,
все по-дълбоко потъвам –
губя се,
губиш ме,
губим се –
защото още не мога да ни измисля...

ЗАСПИВАМ НАД ТЯЛОТО ТИ

Заспивам над тялото ти –
тежка съм, като зима...
Ръцете ми са изтръпнали
от предчувствие за студа,
и зъбите ми тракат –
неудържимо...
Заспивам над коленете ти,
подути и гладки са,
хладки,
като коприна...
Заспивам в лятото,
август е...
август е,
а мисля за зима...

Ти си солена на вкус,
солена си,
като морето,
като русалка си -
неспособна
да стъпваш на сушата,
върху напуканата почва
с полените...
Кихаш срещу слънцето,
текат сълзи от очите ти
и си солена на вкус,
като русалка си –
гласът ти –
изхвърлен рапан на плажа...

*ритъм на етно джаз
се смесва с чалгата на съседа -
опит за медитация*

МОРЕТО В ЧАША

Морето, в чаша...
Соленият зов на вълните,
пияната на прибоя
сърфирането с делфини,
песента на Кита,
дочута през проливите -
всичко ми даваш -
всичко,
във чаша.

Стихията блъска
кръвта в артериите,
сърцето тупти
с ритъма на Вселена...

Синьото на безкрая,
отразено в сините стени,
Синьото на безкрая,
затворено във чаша...

Бурята плиска дъжда си
в гърба ми -
ледени копия
ме пробождат,
пробуждат съня ми,
дъхът ми се слива с водата -
дишам я - пълна съм с нея...

Кожата, загоряла от лято
пее песента на тялото...
Капилярите се смеят -
цъфтят, като тичинки,
оплодени от есен...

Клетките ми
звънят
с мелодията на пороя,
кипят
и ме будят,
прохождам...

Кипя и умирам,
затворена в чаша,
кипя, пак се раждам -
пак там,
в морето,
пак там,
където
ще плувам с делфини
и
ще пирувам със свободата...

НОЩЕМ

Нощем,
когато щурците шумят
като водопади,
когато не искам да виждам звезди
и затварям очи –
дишам,
въздухът в гърлото ми свисти –
не се обичам,
искам да изчегъртам лицето си,
да се скрия зад челото си -
като зад барикада,
която не искам вече да браня...

Нощем,
когато щурците вият
като сирени -
искам
да наляя восък в ушите си
и да не чувам повече писъци...

Писъкът,
на умиращите от жажда щурци,
писъкът на тревите,
писъкът ти -
оня,
който мълчиш...
Него искам да отключа;
искам да преброя
клокочещите сълзи...
Искам -
коленете ми да кървят,
докато вървя по бързеите нагоре...

Ще те намеря ли?
Там ли си, на върха?
Ще намеря ли нещо от теб,
полепнало по скъсаната ти кожа...

СТРАХ ОТ ПАДАНЕ

отбрулени листи
стържат с шум на стари тетрадки
върху пясъка
звездите падат
от дупките на небето -

оглеждат се
в окото на птица,
издъхнала от жажда...

гласът на шурците
изтля

само млада трева
през стърнищата никне

БАЛДАХИН ОТ ПАЯЖИНИ

Вдъхвам дълбоко
и радост потича в гърдите ми –
пареща
жареща
тича.
Нямам маска,
нито шнорхел –
само гърло, което креши...

Вдъхвам дълбоко –
животът кипи в гърдите ми,
изпълва всички алвеоли –
като балони, които ще се спукат,
изтласква въздуха,
събирал прах и зной,
гной,
кръв и други телесни течности.
Тече животът,
пулсира във вените,
в порите,
в клетките,
всяко косъмче е настръхнало –
като антена,
всяка молекула звъни...

Гледам небето,
право в слънцето гледам,
като в зеница на око.
Водата тихо мие вътрешностите ми.
Небето е в дъното на кладенец,
над който се поклаща балдахин
от паяжини.

БАРИКАДАТА

Суховет
изсуши очите ми –
пламнаха като главни
зениците...

Изрусяла трева –
като коси на момиче
сплита вятъра
и захвърля
в опустели гнезда.

Замълча
пустотата ми -
как искам за друго
да пиша,
как искам -
да бъда там,
пак, там,
на барикадата -
зад която няма
къде да отстъпя...

ЦЕЛУВКАТА НА ДЪЖДА

Дъждът целува стъклата
на всички заспали прозорци –
цикадите плачат
далеч
от площадния шум.
Кой ще избърше
мокрите бузи на сградите?
Кой ще пусне сешоара
на вятъра –
да се разпухят
косите на тревите
и перчемите на боровете...
да се разпукат
латексовите маски на фасадите,
да се оголят лицата им...
„Маските“ ли казах?
Ние сме Маските
и оголване няма..

Тих нощен дъжд –
в капките ти
спи градът,
затворен в прозрачните
им сфери,
затворен в призрачните
си предели.

СВЛАЧИЩЕ

Дните се търкалят –
като камъни по свлачище;
отнасят
онази дълбока безпределност
на униние,
която ни оставя
краят
на сезоните...

Дните –
горещо-безсмислени
стоят –
като въпросителни –
(онези, четирите,
от тефтера на Левски –
Народе???)
Къде беше десет години,
народе????

... Когато все по-дълбоко
потъваше
в нищета,
когато все по-абсурдно
ставаше
битието –
избеляваше
всичко,
освен онова,
цъфтящото
в тинята
на парадна
простация...

Не, не това
беше
страшното...
страшното
беше
когато това
се превърна
в норма на поведение
в норма за поддържане на властта,
в подражание
и мечта...

РАЗРУХА

Пожарище...
Стърчат оголени стъбла
в червената мъгла
на зарево от пламъци
и залези.

Във пепелища газя
и голи въглени
разравям с бавна крачка
по уморената земя.

Сънувам лунни изгреви
и пазя спомени
за буйните филизи
на пролетни гори...

Гори
тревата под краката ми
и овъглени трупове на птици
падат,
опърлени крила на пеперуди и мушици
се стелят като сняг
и оня мирис на прегоряла плът -
горчив
и задушлив -
се впива в дробовете -
коса и кожа, козина... димът
попива в порите и във пръстта...
И вятърът...
разнася саждите
от бивш живот.
Пожарище...

Стихията на огъня,
облизващ и поглъщащ сухите треви,
пълзящ, убиващ и разграждащ...
Стихията -
и твоите очи,
горящи като пламъка,
и моите очи,
крещящи за разруха:
Изгори преградите!
Разбий опорите!
Взриви мостовете
и бентовете!
За мисълта няма предел -
изгори пътищата,
изгори връщането -
Бъдещето е само напред...

Бъдещето се плиска в краката ми.
Отдавна прегазено.
Отдавна доплувано,
пребленувано,
преболедувано -
бъдещето -
морковът пред магарето...
Колко съдби
е погубило.

ДУМИТЕ - ЗВЪН НА КОПИТА

Само далечен кучешки лай...

Притварям клепачи
и чакам
покоя.

В приборя
на мозъка
думите чаткат със звън на копита –
желязо във кремък,
искрици в нощта...
как само искам
отново да лумне
пожарът на вярата
в нови илюзии,
пожарът на волята,
променящ света...

Маскарадът се зъби от всеки монитор –
с думи и снимки,
с клипове без звук,
само заглавия,
дори радио,
основно – фейсбук...
Мутрите гледат отвсякъде
гласовете им гъгнат,
тръбят...
Маскарадът без зъби –
старчески лиги текат
по застинали в ступор лица –
репликирани,
мултиплицирани,

клонирани –
от всеки монитор,
със звук и без звук,
безумни,
отровни,
разяждащи,
разграждащи,
унищожавачи,
обезличаващи,
нищонеоставящи...
Полираногладко е всичко –
амин!

Отровени бдим –
за какво ли?
Отдавна не можем
да победим -
за победа е нужно
нещо,
което да браним...

НЕЩО В НОЩТА

Токът спря.
И добре, че спря,
за да видя звездите.

Не, не онзи звезден прах,
изгарящ в атмосферата,
не августовските Плеяди...

Нещо
по-истинско търся
в нощта;
нещо,
което не се забравя...

СЪНУВАМ СЪНЯ ТИ

Заспивам в стаята ти,
уморена съм от пътя си към теб.
Не те намирам вече,
страхувам се да търся –
ще те позная ли,
когато пак те стигна...

Заспивам в стаята ти
и сънувам сънищата ти –
конете на твоето детство препускат,
гривите им крадат вълмата на облаците,
копитата чаткат по небесната твърд –
конете на твоето детство не спират!

Конете на твоето детство умират...

БЕТОННИТЕ КЛЕТКИ

Бетонните клетки
на дните тежат
и душат.
Циментови статуи
в дните пълзят.

Циментови статуи –
в бетонните клетки
на дните
все пак оживяваме...

Тела без души
в сивите клетки
пируваме –
с оглозгани
сиви съдби...

И мечтаем... за:

Ледови нощи.
Мониторите жужат,
хипнотизират,
убиват...

Циментови статуи –
зомбирани спят,
не умират,
не спират
да смилат
духовен боклук,
не спират
да искат –

да са доволни,
напук:
на беззаконното битие,
на битите с юмрук,
на безбъдното утре,
на беззъбите медии
без право на мнение,
на премазания поминък,
на невъзможността
да поминуват,
ако не са на колене...

Колене ли?
Отдавна са станали
ходила...

Циментови статуи –
лежим на боклука...

Животът,
горчив и оскъден
премина –
през еуфории
и луди надежди за друго,
през отминали пориви
и озъбени зими,
през разрушение,
нови копнения
и онова „остави ме...
...вече не ми пука“!

През сито премина животът
и в ситото
не остави следи...

... само бетонните клетки
на дните,
само нощите,
покриващи с ледови блянове
болните мозъци –
сиви,
без мисли,
пълни само
с клишета,
бълвани
от всички кюшета –
през телевизори,
от всички ефири;
през монитори –
на компютри
и умни телефони,
от профили
и в анфас -
на приятели,
оплетени в социални мрежи,
отвсякъде –
през очи и уши...

В бетонните клетки
на дните,
в безлунните ледови нощи
отникъде
не можеш
да се спасиш
от онова,
което не искаш
да посадиш
в ума си...

Сивите клетки
още не спят –
сивите клетки,
циментови...

***

Ледови нощи...
Мониторите
тихо жужат –
приспиващи,
хипнотизиращи,
убиващи...

Циментови статуи
в бетонните клетки
на дните –
на пепел ли станахме?
Като пепел ли
се утаихме...

***

Ледови нощи –
щурците
пищят.

ЧИСТИ ЛЪЧИ

Лятото пари
с последни
лъчи –
чисти ниви оставя,
разравя
бразди...

Брадите
на тревите
палят
алергии
и пожари...

Пожарникарят
размахва маркуч,
ах,
пак кучета
лаят –
някъде там,
по жълтите плочи –
и ох,
големият пич
ще им скочи...

Нищо не става,
нито остава –
оставка
не дава...
А от Европа
нека си тропат –
пак ще заклюпят очи...

Чисти
лъчи –
Слънцето бди
последните
дни
да ни
стоплят...

МАРШЪТ НА ДНИТЕ

Безпощадният марш
на дните,
нощните бдения,
часовете
безпосочните
междуредия,
думите,
паднали
като
тежки
знамения...
Презрели плодове
падат
в прашната почва...

Пчелите правят пещери в тях,
мравките правят пътеки от тях -
към домовете си.
Виненките,
опиянени спят,
кръжейки над трупите на цветовете...
Пролетта
ги изхвърли от клоните със стремежа за ново,
лялото
ги изпълни с изобилието на жаждата,
есента
ги слани –
кръговратът прехвърли повратната точка
къде е зимата –
да ги спаси –
с бялото,
с чистото да ги приспи...

ВЯРЪТЪР ЗАД СТЪКЛАТА

Вягърът спи
зад стъклата –
далечен...

Шуми бурята,
там, зад стъклата,
далече е –
разкъсала фасадите
на стари къщи
и улици,
стари улуци
изливат водата й
в старите кладенци –
потъват
потоци
в земята.

Чакат топлината й
да ги пробуди –
за изригване...

СЪРПЪТ НА ЛУНАТА - 1

Сърпът на Луната
надебеля -
заприлича
на резен от диня...
Но кой ще разреже динята,
ако сърпът вече го няма?

Не поглеждам в огледалото -
имам време да гледам
само твоето лице,
само него мога бавно да губя,
зад мъглата на бръчките...
Не ми трябва отражението ми,
нито силуетът ми в сенките,
нито в очите ти -
знам, аз съм същата -
за мен времето не тече
но защо ми е да бъда същата,
ако ти вече не си?

ДЪЖДЪТ, НЕКАНЕН ГОСТ

Дъждът,
неканен гост,
слепа прахта по тротоарите...

Слепи са пръстите ми,
с които бърша строшените
камъни на спомените
си
за белите плочи на калдъръмите
за прашните сенки под кестените
за залеза,
който пада като капка кръв,
за изгрева,
който не помня,
защото го мечтая,
за теб
потънал в мълчанието си,
за мен.

Дъждът,
неканен гост,
изми сплъстените треви на лятото,
разреса косите на реките,
тупти върху кожата на земята –
неканен гост,
който всички
чакат...

ЧИСТИЛИЩЕ

Вървя през дъжда –
като през чистилице.
Капките бодат ръцете ми –
като копия сърце;
не гвоздеи трябва
за разпятие –
апатията
е достатъчна...

Вървя през града
и гледам дърветата
в огледалата на локвите –
още зелени са,
но ще пъстроят довечера,
ще примигват с гирляндите
от светлини
на уличните лампи –
потънали в листата им...

Вървя край огради
и сиви стени –
все едно ми е
дали
край стъклени
или
каменни фасади –
в езерата на тротоарите
се отразяват
минувачите –
оголени,
празни,
черни – без дни,
само разперени силиуети...

Тихо крачим край сградите,
безлики се разминаваме,
дъждът тече по ръкавите
в нищо не се съмняваме.

ПРЕГРЪЩАМ ТАРАЛЕЖИ

Заспивам върху ръцете ти,
пулсът ти вибрира в моите –
боде пръстите ми,
изтръпват –
превърщат сънищата ни
в плевел,
който не мога да изтръгна,
който не мога да подрежа –
плевели станахме вече,
лялото си отива,
ще ни разпраши –
ще цъфнат пак
очите – полудели глухарчета;
ще цъфтят пак в жълто –
есенни минзухари –
пожари
в полето...

Заспивам върху ръцете ти,
неравномерният ти ритъм
боде пръстите ми –
прегръщам
таралежи...

ДЕНОНОЩИЯТА

Очите ти светят в зелено –
пролет си,
пак пролет си,
когато лятото си отива...

Хипнотизиращият
ход
на денонощията
отеква
в черепната ми кутия
и с равния си
ритъм
ме изглажда –
разгражда
безпощадно
същността ми
и тихичко
ме разпилява...

Утаявам се
по слепоочията ти –
аз съм капката пот,
която попива в косите ти
и ги прави с вкус на море;
аз съм вятърът,
който свири в рапаните
на ушите ти,
за да ти върне морето;
оня лъч съм,
който позлати миглите ти
и те накара
да се усмихнеш...
Утаявам се

по килима,
върху който ще стъпваш –
и правя цветовете на
калдъръмчетата още по-цветни,
и правя връхчетата на
тревите още по-зелени,
и бодлите на
розите още по-остри,
и аромата на
цветовете им още по-вкусен –
опиянявам пчелите,
които ще направят
меда за теб още по-сладък –
ще го опиташ ли?

Затварям очи
и изчезвам
във въздуха,
който вдишваш –
всъщност,
изчезвам ли?

Хипнотизиращият
марш
на денонощията
ни убива
и ни превръща
в спомен...

*„Денонощия“, маслени бои върху платно, 50x40 см.;
худ. Габриела Цанева*

ТЕЖЕСТТА НА МИНУТИТЕ

Днес пак чувам:
тежестта на минутите,
които безсмислено се утаяват
върху дъното на дните;
тихият съсък на нечие дишане –
на твоето накъсано дишане;
шумът на водата
в тръбите...
Не, не оня шум на придошлата река,
не оня, на окъпаната от дъжда дъга...

Минутите падат,
като отломени камъни,
като капката от върха на незатегната чешма,
като капката, която не смее да бъде сълза...
И стонът, между накъсаното ти дишане
пада –
тежък
като изминала вечност...

Искам да я забравя –
пропастта от години,
в които се давя,
пропастта от безвремие,
в което потъваме,
в което изграждаме друга реалност...

Искам да избягам от Вселената,
която създадохме,
знам, наша е, но боли;
искам да дезертирам някъде другаде,
само за миг -
да погледна с моите предишни очи

да вдъхна пак онова нанякъде-никъде –
където не е „Тук“ и „Сега“
как искам –
пак онова слънце,
в което потъвах
в което изхвърлях,
трохите на самотата си,
на страха си
от Утре,
от безживотното днес...

После пак ще се върна –
във Вселената, която изградихме,
в нашата паралелна реалност,
в която единствената ценност
е „щастие“
и ще нося:

тежестта на минутите,
които се утаяват
върху дъното на живота

НОСТАЛГИЧНО

Слънцето припича
есенно,
носталгично –
по лятото,
по пустинносвободното,
по пустиннодалечното;
по водното
огледало –
на капчиците роса върху тревите
и пясъка,
на капчиците вълни върху прибоя –
над разломените скали,
над гладкото чело
на морето, отгоре;
огледалото
от сълзи –
протеклите вади
по калните улици,
наводнените подлези,
мостове
и бразди...

Носталгично
припича
слънцето –
прилича
на лято –
горещо е под лъчите му,
още
тупти пулса на живота.

Припича слънцето –

студени са сенките,
влажни мъгли
отнасят жълтото
от олиселите
клони
на кестени
и върби...

Тихо е,
топло е –
тук, долу, в ниското –
облаци крият
лицето
на Витоша –
взира се в Слънцето –
то
е маскирано,
то
е клонирано –
ще намеря ли Пътя?
Оня,
който тръгна
от нищетата на лятото,
който тръгна
от песента на шурците,
който събра вулкана
на душите,
изригнали по площадите,
който изтръгна
пустинята от гърдите –
оня,
който трябва да извървим,
за да подквасим
бъдещето на дните?

ГЛАВОБОЛИЕ

Главоболие –
очните орбити се въртят
като обръчи, около кръста
на клоун,
червеният му нос
се търкулва –
топка, с която
кучето ми иска
да поиграе...

Главоболие –
стискам очите си,
а в тях е Слънцето –
черно зад клепачите,
парещо, като сингулярност...
Очните орбити туптят
като уморените орбити на планети,
които ще обикалят
в безкрая около червено джудже...

Главоболие –
бавно пропадане
в брауновото движение
на прахта, блуждаеща в лъчите
между щорите...
Угасва със смъртта на деня,
удушен с последния отблясък,
откраднат от гърба на Витоша...
Здрачът е бърз, като на екватора -
докато мигнеш с очи
и вече
е нощ,

черна и безпрогледна –
с нож
да я мажеш –
като маслинова паста
по пастта
на бяла филия...
Бяла и кръгла –
като пълнолуние...

*„Разстреляна Луна“, темпера върху картон,
16x25*

Главоболие...
Луната, напръскана от кратери,
като надупчен от деменция мозък
свети –
високо горе, над върхарите
на боровете
и острите ѝ ръбове,
като ренде
раздират пихтиестата цялост
на главата ми.

Небето е мастилено –
петно от тест на Роршах...
Излива се върху града,
а ние тихо пием
мастилената му утайка
и бавно падаме,
пропадаме –
дълбоко долу,
дотам,
докъдето можем
да стигнем,
защото пътят надолу
ни е проправен –
просто поредната
магистрала,
но тази е истинска,
тази не е парадна...

НИРВАНА

Вървя през пустинята на моето съзнание.
През пустошта
на душата,
жалко, че не мога да заплача.
Не мога да се гневя,
нито да искам,
нито да крещя, че не искам...
Не съм на площада -
няма пощада
за мен,
няма помощ
за немоцта ми...
Вървя през пустинята си
и осъзнавам,
че съм постигнала Нирвана...
Откъснах се от земните неща –
не гледам новини по телевизията,
дори не ги чета във нета...
И не излизам никъде –
къде ли
да хабя подметки?
гледката
към трепкащите светлинки
на звездите и Града,
разсечени от тъмното
туловище
на Витоша
ми стига...
Не говоря с никого –
защо ли?
Общуването с писаното слово
е достатъчно –

отдалеченост
и чистота...
Чудесно
е да бягаш
все по-далеч
имаш
глас
и способност
да го чуваш,
Та кой ли чува?
Не ме учудва
нищо
и чудеса
не чакам –
не чакам достойнство да припламне
в тлъстите сърца...
Сърца ли?!
Каква помийна яма –
не само опита ми да римувам „сърца“
със „чудеса“;
„помийна яма“ са сърцата
на тези без душа...
Бродя през пустинята си,
не се учудвам на безликата си поезия,
бих се засмяла на...
Не мога да се засмея,
не мога да се отвратя,
дори не мога да довърша образа,
който градя –
оксиморонът се разпада –
управник със душа...

Усмиввам се
Пустинята ми разцъфтя...

РЪЦЕТЕ ТИ

Не мога да държа
лицето ти –
безмерно
уморено,
скрито зад маската
на усмивки,
насмешки,
покруса,
умора...
Искам да прегърна
лицето ти, в дъжда –
докосвам само
мокра маска
и тъга...

Искам
да прегърна
лицето ти –
искам очите ти,
синият поглед на ирисите ти,
златистите им капки,
искам –
далеч от стихията си
да се скрия...

Искам
да залепна
за дланите ти –
да изям топлината им,
да изпия устойчивостта им,
да се задържа –
като кораб за котва...

Не мога да прегъна
ръбестите пръсти на ръцете ти –
като клещи са,
като дъга –
онази, която се ражда
в дъжда,
която обесва
облаците,
под която ще мина,
за да намеря остатъците си
и да продължа.

Потъвам
в небитието си.

ОСВОБОДИ СЕТИВАТА

освободи сетивата
под дъжда
пий водата от капчуците
ще чуеш ли писъка
на падащата от гнездото
птица,
ще попиташ ли
защо не лети
а ти?
ти ще поискаш ли
да летиш,
ще поискаш ли
да излезеш
на светло,
на вятъра,
под дъжда –
далеч от пещерата
на разума
далеч от колибата
на плътта –
нека останат само сетивата –
само дъха
на вятъра –
влажен,
режещ –
в моето безвремие,
парещ,
галец –
в нечий спомен
за лятото;
вятърът,
тежък от полените

на треви
и плодни дръвчета,
лепнещ
по крилете на пчелите...
вятърът –
цъфтежът на сетивата –
ще видиш ли вятъра?
който усещаш като милувка в лицето,
който те рита в гърба
и отнася – ако не паднеш на колене,
вятърът, който чуваш как стене в гората,
как събаря покриви
и изкоренява дървета,
как помита морето и го хвърля в брега...
вятърът, който носи уханието на цвете,
или миризмата на разложена плът...

*„Мълчанието“, маслени бои върху платно, 24x30 см.;
худ. Габриела Цанева*

ОТДАЛЕЧАВАНЕ

ЛЪЧИТЕ НА ЕСЕНТА

Опияняващите лъчи на есента
връхлитат през прозорците
и хапят уморените завеси –
не искам да погледна към дърветата,
към пожълтелите им ризници,
към оголелите пътеки
и пепелните им петна.

С притворени клепачи
крача през града
към птичите простори.
Под сенките на мигащи крила
се сливам с крясъка на свраките,
пируващи
с умиращите насекоми.

ЕСЕНТА УМИРА ПРЕЗ НОЕМВРИ

Моторна резачка реже тишината ми,
някъде долу е,
дърветата свеждат глави
и тихо целуват тревата.

Осакатени храсти
хранят
оскъдната плащеница на пръстта
прозират през дупките ѝ
хилави стръкчета
пожълтели
плевели
и хартии
от захвърлени закуски...

Цвят на роза, скрит в изсъхващи клони
хвърля ароматни лъчи
над сметището.

* * *

есен –
слънчеви зайчета
в косите на мама

Бледа мъгла над тополите –
мляко и охра
в края на деня

ЕСЕНТА УМИРА ПРЕЗ НОЕМВРИ

Есента се процежда през стените;
стене – като вятър в комин.

Не...

като разгонена котка стене –
с всичкия цвят на листата си,
с цялото разточителство
на презрели плодове,
на разпиляна плът –
цялата плът на земята,
изнесена на тържището на живота...

Хиперфагия на природата –

есента умира през ноември
и замръзва във фризера на зимата.

„Самотната къща“, темпера върху картон, 21x28 см.; худ. Габриела Цанева

СТАРИТЕ КЪЩИ

Старите къщи
заспиват под уморени листа.
Трeви и цветя – съхнат
в схватката на есента.

Тихи стъпки глъхнат
в напуканите плочки
и разораната земя –
мравките събират
последна
зимнина.

Селото заспива –
студът прогонва
временните обитатели –
човеците ги няма!

Идва ред
на подземните твари –
дълбаят канали
под пръстта,
строят гнезда
за пролетта.

Косове и врабчета –
настръхнали търсят
подслон под стрехите
на осиротелите къщи.
Губят местообитания –
без пушешите комини

Враните тревожно пищят –
викат порасналите си деца

в сгъстения мрак на късите дни –
сплотяват птичата си общност,
чаткат клюнове
и чакат, чакат да се запролети –
да се завърнат временните обитатели.

Ще се завърнат ли?!

Старите къщи умират...

ПАРАЛИЗА

Петък вечер –
толкова е тихо, че
ушите ми започват да звънят
и колкото повече
слушам тишината,
толкова повече
прилича на лятна нощ,
звездите са станали светулки,
а шурците пищят
Тишината пици
в ноемврийския петък
битието пълзи –
като бунище
е душно,
като онези,
болни души,
които няма да изплуват...

Вълните на нищетата
попиват в плътта надълбоко,
колко
можеш да понесеш?
Колко по-навътре
в пещерата си
можеш да потънеш?

Колко дълго можеш
да останеш безсетивен?

Хибернация...

Колко лесно е да напиша –
„цялата нация
е в хибернация“...

Стипчиво
горчиво –
по-лошо е от това –

Парализа...

Пролетта
няма да ни събуди...

СКИТНИКЪТ И ЛУНАТА

Мъглата пови диска на луната,
уличните лампи – далечни съзвездия
опитват се да намерят пътя си
към уморените очи на скитника...
Къде ще се подслониш тази нощ, човече?
Къде е шлемът ти?
Къде е маската?
И как ще те стоплят?
Как ще те спасят от премръзване?
Как ще защитят дробовете ти,
раздрани от кашлица,
разядени от студа и от липсата?
Луната е повита в мъглата си
и е далеч, далеч е...
Далечна е и светлината
на уличните лампи – съзвездия...
Онази, която ти даваше
петаче за кафе
не слиза вече
от дома си –
кой ще ти стопли душата,
старче?
Само той е до теб,
твоят космат приятел –
ближе лицето ти
с лепкав език,
ближе космите
на брадата ти,
но теб вече те няма,
няма те –
само той,
вие

срещу луната,
вие –
срещу лъжата...
Но няма
кой да ви види,
няма
кой да ви чуе –
само мъглата,
която
се превръща във сняг
ще ви вае.

*„Лунен отпечатък“ – темпера върху полиестер, худ.
Габриела Цанева*

МЕТАМОРФОЗА

Заспиват пустите улици,
снегът се превръща в кал и вода,
локвите пронизват
плътта на захвърлени маски –
като захвърлени лица.

Прозорците светят –
жълти пролуки
в плътната цялост на сградите,
от които се процежда
затворническо отчаяние,
примирение,
гняв
и онова,
което оставя след тях –
отчуждение
и разпад на личността.

Заспали са пустите улици.
Прозорците вече не светят.
Само сумрак.
Като какавида.
Тихо тупти сърцето
на световната мрежа,
хванала
в хватката си
света.
Като пашкул.
Топло,
уютно,
разграждащо...
Метаморфоза.

Скоро ще се превърнем
в имаго.
Ще разтворим криле,
ще полетим,
ще се размножим...

За колко ли време?!
Ще стигнем ли
до звездите?

Или
ще се взривим...

ПУСТОТА

Стоя срещу монитора
и се опитвам да опиша пустотата.
А тя е просто бялото пред очите ми,
което ритмично потъва под буквите,
които клавиатурата
хвърля върху чистотата му –
пълзят буквите –
трохи от хляб
върху бунище.

Вече не мога да отворя вратата,
нито да прекрача прага ѝ.
Затова отварям лаптопа –
като крила на прозорец.
И чакам вятъра
да разчорли косата ми.

Вятърът смърди на трупове –
труповете на кухи души,
които бродят по разбитите улици
и не им пука –
от мръсотията, в която газят
и която загърбват,
от мръсотията, която души
онова, което още мърда в гърдите ни,
от мръсотията, която души
за още –
мръсотия, отчаяние и злини...

Компютърът не е свобода,
нито магия –
само огледало е,

в което личностите ни потъват,
криви до неузнаваемост...

Личността ми –
разтрошена и непоръбена
тръби:
искам!

Искам да изтръгна
погнусата...

Искам да отворя вратата
и да зароя пръсти в пожълтяващите дървета.
Искам пожара на есента в пръстите си –
Искам –
прочистване
на обществената съвест...

Не, не искам.
Само споменът за есен ми стига.

ДУШИ „ДО ПОИСКВАНЕ“

Мъглата се процежда през прозореца,
пълзи към мен, прескочила терасата,
изпълва с меката си плът плътта на стаята
и ме увива - в паяжина съм...

Мъглата се процежда през очите ми,
навлиза като дим в главата ми,
просмуква се в ума ми –
навита на кълбо
отмества сетивата
и се намества в мисълта ми...

Мъглата заглушава всички стъпки
и някак - много тихо става;
мъгливо виждам,
недвиждам, не ща
да виждам:
онези неща
в света -
оголели,
оголени,
оглозгани,
озъбени истини
за стари илюзии,
вяра,
надежди,
мечти...

Мъглата се превръща в тих дъждец –
обвива отеснялата ми кожа
и връща оня стар копнеж
за чисто и простори.

* * *

Сега се усмихваме –
вече всичко е смешно –
онова, безпогрешното,
и всичките грешки.

Неуловимо
смисъла се отмести,
обезсмисли се
всичко значимо
и пак сме
без същности,
безсъщностни,
неразличими;
обезличихме се пак –
и пак
„до поискване“
чакат...
„душите“ ли?!

САМОДОСТАТЪЧНОСТ

Самодостатъчност
не е достатъчна
за днес.

Затворих всички врати,
зад сто ключалки
се заключих –
и теб при мене скрих,
притихнахме,
добре обучени
сме вече...
Пет маски преброих
и подредих –
за всеки ден да има...
Заклучих се зад сто врати
и искам от света
да се изтрия...

Достатъчно ми е –
да бъда тук,
със теб.
Достатъчен ми е
домът ни.
Достатъчно ми е
да гледам през прозореца
света,
достатъчно ми е
да бъда
тишината
на съня ти.

Не искам да вървя
по заскрежени
тротоари,
не искам
в мъглата да
намирам
на слънцето цвета
Не искам студовете
на света,
не искам...

Да тъпча мъртвите листа,
червени, огненокафяви,
зелено-жълтеникави,
охранени
охрени
орехови...

Да виждам хора без лица –
забързани,
затворени,
убийственочерни
с черните дрехи
на отчаянието,
което не знаят,
че ги изяжда,
защото отдавна са изгубили
усещането за надежда...

Достатъчно ми е да бъда сам,
да бъда вечност
и тихо да изтичам
към безкрая на времето
в една отворена вселена...

Не искам да чувам
истерични гласове
от монитора на телевизора,
лаптопа,
смартфона,
гласове,
които изливат
отрова
в сивата кал
на мозъка ми

Не искам чуждото отчаяние,
страх,
умора,
безсилие
безмислие –
моите ми стигат,
напълно
достатъчни са.

Не, не съм отчаяна от вируса;
не ме е страх, че ще умра,
че ще умреш;
не съм безсилна –
съпротивителните сили
на организма ми са налице
и знам, че ако трябва, ще...

Не, не...
достатъчно!

Отчаяна съм от това,
че ми харесва –
да бъда с маска,
затворена,

отдалечена,
безконтактна...
Да бъда вън,
вътре,
или
някъде там –
безпроблемна отломка от нещо:
безполезно,
безболезнено
отстранено
и нужно –
за оцеляването на цялото...

Една клетка,
изхвърлена от организма си
съм...
Самодостатъчна съм си –
да оцелея...

Но то
не е достатъчно
за оцеляването
на цялото...

ОТРАЖЕНИЯ

Слънцето потъва
в чашата ми с кафе.
Гласът ти потъва
в мен
след последното
присветване на смартфона.

Пак всеки е в самотата си.

Кафето горчи
в дъното на чашата –
не мога да го изпия,
не знам ти дали
изпи твоето.

Следващият път
трябва да се срещнем
на кафе
през вайбър –
тогава ще видя очите ти
не като отражения
в дъното на чашата ми.

РИСУВАМ СЪНИЩАТА ТИ

*„Цвилят гривести коне“, маслени бои върху платно,
30x40 см., худ. Габриела Цанева*

НИЩЕТАТА НА ДУХА

Нищетата на духа –
колко лесно се постига...
Един миг нирвана,
един миг в който мисълта бяга...

Боиш ли се да бъдеш сам?
И да бъдеш най-умният в самотата си?
Боиш ли се от еднаквостта на върховете,
които можеш да постигнеш?

Боиш ли се –
да бъдеш най-умният в стаята?
А когато стаята става все по-малка
и все по-малко са тези, в нея?
Боиш ли се –
да изгубиш представа за значимостта
на знанието?
Боиш ли се...
Да бъдеш най-умният в общността си...
Как ще продължиш нататък?
Как ще се надскочиш?
Как ще надскочиш прага си?
Ще излезеш ли от потенциалната яма
с тунелен ефект,
или ще останеш на дъното си...

Защото няма кой да ти даде енергия,
за да надскочиш себе си,
защото няма кой да ти даде
усещане за измеримост.

Спиш...

И само сънуваш,
че можеш да смениш стаята,
да разшириш общността...
Боиш ли се –
от мига, в който разбереш,
че вече не си най-умният?

Как ще продължиш тогава...
Как ще продължиш, когато разбереш,
че си се озовал в друга стая?
Че общността е станала различна,
че общността е станала голяма?
Ще смениш ли мерните си
единици за познание?
Ще се бориш ли –
да ги изпълниш със ума си?
Не, няма...
Защото дори в съня си знаеш, че спиш
и е невъзможно –
да смениш стаята
и светът да порасне отново...

Но...
Ако все пак,
ако все пак пак се окажеш най-умният –
в новата стая,
в новата общност –
как?
Как ще се съизмериш с Вселената!

Спиш...
И светът все повече се смалява.

ОТРОНЕНИ КАМЪЧЕТА

Сърпът на Луната
отрязва мъглата
на две –
както самурайският меч
реже коприната...

Копринен воал покри
покривите на къщите,
покрили дъното
на долината –
шепа камъчета,
отронени
от сипеите наоколо,
отломки от загиваща
цивилизация...

Копринен воал покри
и звездите –
покрови за мъртви души...

Високо горе са,
още много далечни са –
за раждаща
се цивилизация...

СПИШ

Спиш,
дишането ти е повърхностно,
а после става дълбоко,
като морето, което не си,
като морето, което не спи.

После викаш в съня си,
а гласът ти прилича на крилете
на гларус,
който пикира в бурята...

Спиш,
мисията ми е да те пазя;
страх ме е,
защото се изгубих
и само тази мисия
ми дава смисъл за съществуване...

Спиш.

РАЗПАД

духът загива тихо,
удушен от тишина –
мисията е успешна

разпад
вятър брули
оголели клони,
драскат лицето ми,
кървави дири по гладката плът

разпад
слънцето суши
гнили листа
картони
захвърлени мебели
и одеяла,
непотребни вещи –
като вещици
надничат
между контейнерите,
миришат
на
разпад

разпад
на паметта –
загуба на мечтата
за пътешествие до края на света,
за полет до звездите;
къде отиде смелостта –
да искаш,
да бъдеш...

не, просто да излезеш навън,
да общуваш,
да заразиш ума си с ново –
приятелство,
начинание,
любов,
предизвикателство
начало

разпад
на волята за живот
от страх за живота –
каква ирония,
каква агония

разпад
на личността –
защото, всъщност,
дълбоко в нас
страх няма,
само...
някак удобно
се вменяваме
в идеята за страх,
за защита,
за предпазване;
просто играем
на страх и заплаха,
играем играта...

Често се питам –
чия?
Чия е играта?
Защо целият
свят

се мята
в този толкова
смешен,
абсурден
захват?

Каква е цената?

разпад
на обществото

мисията
е завършена
меко тесто
и умора

ИЛЮЗИИ

илюзии
за щастие
в щастливо бъдеще?

илюзии –
щастлива
отминала любов

илюзии
за вричане –
рецепта за безсмъртие
на някаква
измислена и уродлива Вечност

* * *

изгървани мигове –
там, на пейката,
под счупената лампа...

изгървани стъкълца
искряща радост,
изгубили се сред тревата

* * *

ще издълбая с устни
писмена по тялото ти,
но не докосвай моето –
то е само бяло платно

ОЩЕ ЗА ТЕБ

Когато дните
се разтварят в тишината на монитора
и само белият квадрат ме гледа в упор
разплисква се морето на очите ти
потъвам в нищото
потъвам...

В бликнали импулси,
които пазят топлината на утрото
търсят дъха на съня...
И слизам по стъпките ти,
сливам се
с потока,
който отмива живота.

Обливам лицето ти
с кадифето на дните си.
Топло и меко е
като докосване,
като отплатата
за съществуването ми,
и умората се разтваря
в дъха ти...
Вдъхвам те.

И продължавам -
да разтривам
лицето,
ръцете,
нозете
и ти казвам
ти си щастие —

виждам го в очите ти,
с които не ме намираш,
в тихите звуци от насечено дишане,
с които ми казваш, че ме обичаш,
виждам го в отпускането на ръката ти,
която се е отказала да ме търси...

И се страхувам –
да затворя очи,
да отпусна гарда,
страхувам се...

ЦВЕТОВЕТЕ НА ЗИМАТА

Зимата изгуби цветовете си -
онази синкавост между дърветата
и мократа одежда на снега,
обвила зъзнещата цялост на света...
Оцежда се мъгла от клоните
и пада като дъжд върху листата,
заспали над студената земя.
Слънцето разкъсва
забулената синева -
и никнат късове трева,
и вятърът умира
в плоската вселена на главата ми...

*„Зимна гора“, темпера върху картон; 14x17,5 см;
худ. Габриела Цанева*

Зимата изгуби цветовете си -
настръхналия скреж по ланшните цветя
и стъклената маска върху
замръзналите борови иглички,
коравата кора от лед върху пътеките
и пръхкавата пудра на снежинките,
покрили бузите ти,
топящи се снежинки,
увиснали на миглите-очи...

Зимата одрипавя.

ЖИВОТ-РАВНИНА

Живот – равнина,
плосък – като дъска...
Оцеляваме...

Доживяваме –
без пикове и долове,
без пропасти и върхове –
еднакви дни,
еднакви часове...

Многоточие.
Вчера бе пролет –
пчели във въздуха,
мирис на мед и нектар.
Хора без маски ловяха
слънцето –
без изчисления,
без разстояния.
Проста радост –
природен дар.

Многоточие...
Днес пак сме смълчани.
Вчера, след бурята –
мраз тъче паяжини
по всички стъкла.
Пак сме затворени –
самозаклучени...
Пак –
замрели гърла.
Ден? Седмица?
Цял сезон?

Или вечност.
Часовете тежат
и душат –
торба с камъни
на врата на удавник...
Минутите мигат
с очи – незабравки.
Секундите тракат –
като забравен трамвай.

Неживяни дни
разкъсват телата ни.
Измълчани истории
дремат в гърлата ни,
с неказани чувства
наказват душата ни.

Плясък на гарванови крила
събужда нощта –
измислени рими
гърмят в ушите ми
болни стихове
горят ръцете ми...

Мъртви поеми
бавно повивам
с ленени бинтове
за вечен живот.
Ето я –
поезия-
мумия.
Четете я!

ПЯСЪЧНИ ДНИ

вълната облиза брега
и отми имената ни,
издълбани
на пясъка...

вълната отмива брега
оттогава –
много зими
отминаха,
много думи
забравихме...

много знаци по плажа
се върнаха в хладката
морска шир...

много камъни
изтъркаляхме
по пътя си, двамата,
много камъни
ни събаряха
по пътя-баир...

влюбени чайки
пищят
срещу вятъра
в тъмни води
блестят
гладни очи...

и уморени,
развели коси,

с гаснещи погледи –
сухи главни
хрускаме пясъка,
влязъл
в гърлата ни,
бавно се сливаме
с морето –
вълни...

БЕЗ ЛИЧНОСТ

Събудих се, огряна от Луната,
с мечта за пясъчни пътеки
и следи от пръски
по плоската
повърхност
на някакво измислено море,
в което всяка нощ се връщам,
в което се превръщам
и се разплисквам
по всички брегове,
които бе обгръщат,
загръщат,
задушават,
по всички нишки,
които ме предад
и впридат,
вграждат,
в мрежата на някакво измислено
мистично същество...
Които ме изяждат.
Събудих се, огряна от Луната –
обгърна ме сребрилата ѝ същност,
с която бе облякла синевата на Витоша,
на скритите ѝ сенки,
на мигащите светлини, катерещи се
по плещите ѝ,
на мигащите светлини
в полите ѝ,
на плахите очи
на сградите срещу балкона ми
и на оцъклените високо
в небесата ѝ звезди...

Стоях в лъчите на Луната,
раздрипана
и разпиляна,
белязана от нощна светлина –
оглеждам се –
под мен са всичките дървета,
извили се под тежките настръхнали бодли,
протегнали нагоре лицата си – наболи стволи;
дърветата – предатели на топлите сезони,
дървета – обитатели на зими и заслони
подслон, храна и топлина...

*„Лунни сънища“, темпера върху картон; 16x25 см;
худ. Габриела Цанева*

Мълча в лъчите на Луната
и само силуетът ми над светналия град блести
и вплитам си косите
в косите на реката,
която тихичко
в нощта ръми:
като капчук –
събуден от топящ се сняг;
или капчук –
улавящ летния порой;
не, оня, другият капчук,
във който мъглата утаява
едрите си капки,
преди да ги превърне във сълзи...

Умората не спи –
дълбоко
издълбала е ума ми
и в тази нощ,
под лунните лъчи
разбирам
най-дълбоко същността си –
не съм частица от пейзажа,
не съм очи,
уши
и цялост...

Отишла съм далеч отвъд:
Луната,
Светлината,
Града,
Духа,
Природата,
Света...

Отдавна впредена съм –
ах, кога ли?! –
в онази безтелесна безтегловна плът,
която съществува
в сънища найаве:
светеща,
мигаща,
обсебваща,
обвиваща,
впиваща,
убиваща... мрежа...
Световното Общо Съзнание...

Луната залязва
в здрача на изгрева.
Аз заспивам съня на деня.
Съзнателно давам очите си на монитора;
ръцете ми – като корени
се впиват в клавиатурата...
О, не –
не са корени – не аз пия жизнени сокове там...
Ръцете ми само изливат кръвта ми,
източват ума ми...
ръцете-тръби,
през които изхвърлям ценността си,
подменям личността си...

Защо ли?
О, по-лесно е –
да се живее така,
безлично,
уморено,
примилено,
ограничено,
еднакво –
без личност...

ЛУНЕН ДЪЖД

Лунен дъжд
Стъклата падат като
разпръсната от вятъра роса
Стъклата парят -
очите на нощта
се впиват като зъби
в тишината ми,
разкъсват крехката й плът
оглозгана лежи на пътя ми -
една продрана дреха от несбъднал се живот.

Лунен дъжд
в напъпилите клони на дърветата,
облизва заревото на града
мъглата над поляните под Витоша,
продрани от изтляващите светлини
на домове, които се катерят все по-високо,
все по-навътре влизат
в грапавата гръд на спящия вулкан.

Как чакам кръглото око на пълната Луна...
Пак чакам - да заблести като прожектор
в стъклата на балкона ми,
да ги строши,
да ги разпраши,
да ме освободи...
И пак –
да ме погълне цяла в бялата си паст,
да ме изплюе – там някъде, отвъд,
в безмерно поле на другото ми състояние,
в което се завръщам цяла...

* * *

Луна над старата барака;
на хоризонта –
залезът

*„Лунен дъжд“, темпера върху картон; 22x19 см;
худ. Габриела Цанева*

ИЛЮЗИИ - 2

Дъждът измива всичко –
и калните отрови на деня,
и цветните пращинки
от крилата на пчелите,
и тичинките в ирисите ти –
усмихват се,
уханно-жълти,
разпръскват се –
сред капките безоки
и падат като звън
от счупени стъкла.
И падам –
капка от капчук,
потъвам
в прашната земя –
една оплождаща целувка,
една мечта...

Дъждът измива всичко –
и черното на вчерашния ден,
и бялото на липсващото утре,
и твоето лице,
обрало паяжинни светове
мъждиво свети,
примамва ме
към някаква устойчивост,
която се изплъзва...

Броеници
от единици –
събитията
не отмиват

заразната корозия
на обществото;
шляпаме
в локвите
на изгнилите си илюзии,
болно кашляме
с продрани
дробове –
болестта
е в нас,
дълбоко
в нас,
изгубили
компас
за правилно
и грешно,
за зло,
добро
и равновесие –
защо
още
мислим двуполюсно
защо
още
не разбираме,
че в дъното
няма нищо положително,
че към изхода
не можем да пълзим...

Колко безумно е
да напиша – „трябва да летим“..

Все по-дълбоко потъваме,
все по-дълбоко,

изгубили взор
се препъваме
и уморени дишаме
тъга
и издишваме
позор...

Пробитите ни дробове
пищят,
хриптят,
изпускат слуз,
която бавно слиза
към пръстга на
овъглена
свобода
и там попива –
без следа.

Дращя ламаринените лица
на олуците
гледат ме –
палачи
на дъжда.

ХАЙБУНИ И ХАЙКУ

ХАЙГА

Тема за 1 февруари

БАЛКОН

Открих предизвикателството „По хайку на ден през февруари“ през 2018 г. и оттогава, вече четвърта година, го очаквам с нетърпение.

„Балкон“, темата, посветена на паметта на Румен Сейреков... Спомних си неговата импресия, онази, която получих в самото начало на битието си като редактор... Болезнено, горчиво и... оня сантимент на съпреживяност, на докосване, чрез мигащите светлини на града, зад всяка от които започваш да виждаш очи...

Но не мога да напиша хайку по този спомен. Днес слънцето припича на балкона ми, горещо е. И просто следвам зимната мечта – взимам чашата с кафе, чинийката, и сядам на масичката на балкона...

пак с кафе на балкона –
по тревата сняг,
във въздуха пролет

***

мъртва муха
върху плочките –
денем лято, нощем зима

***

лунни лъчи –
сянката ми на стената
по-голяма от Витоша

Тема за 2 февруари

СИНЕВА

Метличеният поглед на нечий очи... Често го свързваме със синевата на небето, а небето – с морето; морето – с лятото...

Всъщност, зимното небе е някак по-наситено-синьо, по-дълбокоискрящо – искащо слънце и светлина. Днес небето е скрито зад облаци, над града има мъгла – онази рехава утринна мъгла, едва докосваща върховете на тополите край реката под балкона, едва покриваща полите на Витоша...

мъгла зад прозореца –
мечта
за синьо лято

***

Бистро небе, отразило светлините на града, прозирно-прозрачно, а на него – залепнала Луната – нахално-ярка, като прожектор, който ни следва в съня...

пълнолуние –
нощна синева
над града

***

Метличеният поглед на нечий очи... Днес четох хайку, свързано с метличения поглед на непозната жена в инвалиден стол, на тераса във ваканционно селище... Плисък на вълни и лято... И лешниковият поглед на майка ми в инвалидния стол, под шатрата до басейна в двора ни... Само лято; няма дори спомен от мечта за море.

между сините стени
на басейна –
целият простор

Тема за 3 февруари:

ТИШИНА

Тишина.

Това не е липсата на думи, нито липсата на шум; най-тежката тишина е онази, която кънти в думите, зад които няма мисъл; зад крясъците, които искат да надвикат мисълта...

Тишината на нашето време – удавено в безочлива демагогия, удушено с подменени ценности и сменени роли, маскирано, много пред маските да станат задължителни...

Но не за тази тишина, натежала от липса на бъдеще искам да пиша хайку.

Хайку е чисто. Хайку е...

тишина –
само птичи стъпки
по снега

***

непоносимо –
тишината преди
следващото дихание

***

мъгла –
дори бълбукането
на реката е попила

Темата за 4 февруари

КОКИЧЕ

изпод стария варел
кокичета –
февруарска пролет

***

сини кокичета –
спомен
за първия експеримент

***

есенни минзухари –
защо не са
кокичета

Тема за 5 февруари:

КРЪЧМА

Едно намигване към вчерашната тема:

тишина
в квартала –
кръчмата затворена

Вчера... Февруарска пролет.

Излязох, след цяла седмица между стените на апартамента. Сложих маската още в антрето /заради асансьора и зимата/. Но когато излязох от входа – магнах я. И усетих пролетта – мириса на влага от есенните листа, освободили се от снега, мириса на пръст, и кал, и набола трева, и оня забравен звън на муха, изгубила посоката си... Излязох, уж само по работа, но дълго скитах из квартала, между блоковете, по алеите, в градинката...

И някак, особено пусто кънтяха стъпките ми...

Някак особено пусто зееха кафенетата, и кръчмата до спирката, където можеше да се хапне „на крак“, и закусвалнята срещу входа на Спешното, и баничарницата, където патрулираха кварталните кучета... Няма ги вече кучетата, разпиляха се...

И скитникът го няма – оня, дето просеше цигара и петаче за кафе...

Доплака ми се – за оня живот, когато...

И не мислете, че го обичах оня живот, когато...

Когато мечтаех за тишината, чистотата и уюта на четирите си стени.

четири стени –
тънка е границата между
убежището и затвора

*„Самота“, маслени бои върху платно; 40x40 см., худ.
Габриела Цанева*

Темата за 6 февруари

БРАДА

Едно мое стихотворение, „Брада от водорасли“... не го помня, но откакто го написах, когато чуя думата „брада“, сещам се за „брада от водорасли“... Но – не можах да напиша хайку за брада от водорасли...

влажна есен –
камъкът в двора
с брада от мъх

***

В края на юни ечемикът узрява и нивите заприличват на руси самодиви, заспали в полето. Обичам този рус цвят – напомнящ суша, жега и прах, избеляло пране и пустош...

краят на лятото –
брадата на скитника
изруся

***

Обичам да заравям лицето си в брадата ти – кестеняворуса и галеща, каквато беше, когато те срещнах след детството.

Обичам лицето ти без брадата му – напомня ми онова, от детството. Обичам брадата ти и сега, и лицето, което криеш зад нея, но кога, кога стана това?

бели жички
в брадата ти –
кога проспях живота ни?

Темата за 7 февруари

МЪГЛА

през талазите на мъглата
слънце –
вместо луна

***

лятно утро –
платноходки
плуват в мъгла

***

зимен здрач –
над езерото
мъгла от водна пара

***

детски спомен
вървя в мъгла
сама в света

Темата за 8 февруари

ЗРИТЕЛ

Помня точно кога осъзнах, че ставам зрител на живота си. Пътувахме с родителите ми с колата, аз гледах през прозореца, те спореха за нещо... Гласовете им се разтвориха в звука на мотора. Пейзажът се отмести встрани и аз потънах в него. Един съвсем обикновен крайпътен пейзаж... След миг всичко беше същото... Само дето аз бях останала някъде там, отместена встрани, а животът продължи по пътя си...

паралелни светове –
животът ми в единия,
гледам го от другия

***

мигът преди аплодисментите –
не искам да заглъхне
последния акорд

***

доволна примадона –
мишката гледа
как кучето гони котката

Темата за 9 февруари

ПЪРВИ МИНЗУХАР

зимна мъгла –
край пътеката само
глави на минзухари

***

свещи в снега –
пролетни минзухари
нацъфтели в нощта

***

между хартии от закуски
и чашки от кафе –
първи минзухари

***

цъфнали иглики
сред тревата –
къде сте, минзухари

Темата за 10 февруари

ШОСЕ

прашно шосе през
ожънатите ниви –
птици пируват

***

в локвата
скъсано мече –
първи стъпки по пътя

***

шосе –
нанизани по него
села и градове

Темата за 11 февруари

ГОДИШНИНА

избеляла снимка –
отдавна не броя годините
от сватбата

Темата за 12 февруари

ПАЯЖИНА

нощен вихър –
мраз рисува
паяжини по стъклата

***

зимна буря –
на сутринта
паяжини по стъклата

Темата за 13 февруари

ГВОЗДЕЙ

гвоздей –
старо палто
на стената

* * *

гвоздей в петата –
по-добре ваксина
против тетанус

* * *

два гвоздея
на релсата след влака –
дуел със саби

* * *

шепа гвоздеи
по релсите след влака –
танц със саби

Темата за 14 февруари

ЛЮБОВ

любов –
танцът на пчели
над цъфнал цвят

Темата за 15 февруари

МАРТЕНИЦА

валентинка в снега –
вятърът бродира
мартеница

* * *

червен балон
в снега –
февруарска мартеница

Темата за 16 февруари

ДИМ

залез –
блести върхът на планината,
в подножието синкав дим

* * *

детска рисунка
най-трудното
димът над комина

Темата за 17 февруари

СКРЕЖ и СНЯГ

зимна утрин –
скреж и сняг по клоните,
над реката дим

Темата за 18 февруари

ВРАБЧЕ НА ПЕРВАЗА

врабче върху антената –
надпява се
с Вселената

* * *

врабчета на перваза –
няма я баба
да ги нахрани

Темата за 19 февруари

СТЪПКИ

стъпки по плажа –
цяла вечност
до следващата вълна

* * *

затрупана пътека –
само стъпките
на горски зверове

* * *

завръщане –
стъпките ми върху пода
светят

Темата за 20 февруари

ИЗГРЕВ или ЗАЛЕЗ

между залеза
и изгрева –
убежището на нощта

*„Убежището на нощта“, акварел върху картон;
20x40 см. худ. Габриела Цанева*

Темата за 21 февруари

ЗИМНИНА

зимнината намаля –
пролет
иде

Темата за 22 февруари

РЕЧНИК

не ми трябва речник,
за да кажа
обичам те

Темата за 23 февруари

РЪЧЕНИЦА

ръченица –
вече всичко е казано,
„Ветрената мелница“

Темата за 24 февруари

ПРОЛЕТНО СЛЪНЦЕ

вятърът гони
снежинки под слънцето...
не, цъфнали вишни

***

пролетно слънце –
кокичетата отдавна
прецъфтяха

Темата за 25 февруари

КЪЛН

бобено зърно в буркан –
колко се бави
първото листенце

***

силуетът ѝ
в рамката на вратата –
кълн на раздяла

Темата за 26 февруари

ЛУНА

лунен сърп –
коситба
на звезди

***

пълнолуние –
виждам дори
цвета на очите ти

Темата за 27 февруари

СВЕЩ

облаци в небето –
отражението на Луната
трепка като свещ

***

романтична вечеря –
в бурята без ток и нет
свещта догаря

Темата за 28 февруари

НЕЩАТА, КОИТО НИ НОСЯТ РАДОСТ

Рисувам, рисувам... Полски цветя – търся капките дъжд върху мъхестите листенца, а усещам само аромата на трева и прах, смесен с мизма на тор и спомен от звън на копита...

Всичко е объркано... Искан да видя усмивката на онази, свикналата да откликва на всяка болка, която получава цветя в едно дъждовно утро, вместо поредния зов за помощ... Рисувам, рисувам...

полски цветя цъфтят
върху платното ми –
пропуснат залез

Денят залязва, боите съхнат твърде бързо.
Моите цветя бягат по платното и се изплъзват...

капки дъжд върху
полски цветя –
оглежда се нетърпението ми

*„Полски цветя“, акрил върху платно; 30x40 см. худ.
Габриела Цанева*

Пролетна тема:

ВИШНЕВ ЦВЯТ

Уханието на цъфнали дървета
се смесва с убождането на снежинките,
а вихърът се блъска в остъклените стени
на домовете ни, протяжно стене
като стар, проскубан котарак.
Високо горе съм,
от птичи поглед гледам
огънатите клони
на храсти и тополи...

***

цъфнали вишни –
не, отражението на залеза върху
сливови клони

***

априлска буря –
снежинките се смесват
с листенца вишнев цвят

***

сняг
върху напъпилите вишни –
и моите дни все по-студени

***

розови бузки
над маската –
сакурите цъфтят

ИЗДАДЕНИ КНИГИ

на Габриела Цанева

1. „Миналото в мен”, документална повест (изд. „Се-яч”, В. Търново, 1994 г., е-изд. LiterNet, Варна, 2010 г., изд. gabriell-e-lit, София, 2019, 2020 г.);
2. „Догонвам бягашия ден”, стихосбирка (изд. „Ел-ги”, Русе, 1998 г., изд. gabriell-e-lit, София, 2019 г.);
3. „Треви под снега”, роман (изд. „Весела Люцканова”, София, 2000 г., изд. gabriell-e-lit, София, 2020 г.);
4. „Реша се и ще си свободен”, сборник с есета и стихове (изд. „Весела Люцканова”, София, 2001 г., изд. gabriell-e-lit, София, 2019 г.);
5. „Шофьори”, новела (е-изд. „LiterNet”, Варна, 2008 г.);
6. „Заскрежени птици”, стихосбирка (изд. „Буквите”, София, 2008 г., изд. „Изток-Запад”, София, 2011 г.)
7. „Светлата пътека към звездите”, стихосбирка (изд. „Буквите”, София, 2010 г.);
8. „Врабче върху антената”, стихосбирка (е-изд. „eКниги”, София, 2010 г.);
9. „Искам себе си”, хайбун (изд. „Изток-Запад”, София, 2011 г., изд. gabriell-e-lit, София, 2021 г.);
10. „Състояния”, хайга (изд. „Изток-Запад”, София, 2013 г., изд. gabriell-e-lit, София, 2020 г.);
11. „Бурята сплита ръце”, стихосбирка, (изд. „Захарий Стоянов”, София, 2016 г.);
12. „Високосният ден”, лирика, (изд. „Захарий Стоянов”, София, 2018 г., изд. , gabriell-e-lit, София, 2020 г)
13. „Живота в стих събрах”, сборник, (изд. gabriell-e-lit, София, 2019 г., 2020 г.);
14. „Толкова е рано”, роман, (изд. gabriell-e-lit, Со-фия, 2019 г.);
15. „Стъпки по пламъци”, стихосбирка, (изд. gabriell-elit, София, 2019 г., 2020 г.)
16. „Оскъдни дни“, стихосбирка, (изд. gabriell-elit, София, 2020 г.)

gabrielatzaneva.gabriell-e-lit.com

ПЕЧАТНИТЕ КНИГИ НА ИЗДАТЕЛСТВО

gabriell-e-lit

1. „Живота в стих събрах“, сборник с поезия, белетристика и публицистика, автор Габриела Цанева; 2019
2. „След девети, след десети“, сатирична стихосбирка, автор Христо Ангелов; 2020
3. „Отвъд болката и красотата“, стихосбирка, автор Тодор Билчев; 2020
4. „Сътворения“, стихосбирка, автор Рени Васева; 2020
5. „На попрището жизнено в средата“, сборник с поезия и публицистика, автор Надежда Александрова-Цанева; 2020
6. „Календар за вечността“, стихосбирка, автор Тодор Билчев; 2020
7. „Стъпки по пламъци“, стихосбирка, автор Габриела Цанева; 2020
8. „Светата троица човек“, стихосбирка, автор Тодор Билчев; 2020
9. „Светлина от миналото“, сборник с поезия и публицистика, автор Христина Въчева; 2020
10. „Водопој за кръвопийци“, стихосбирка, автор Тодор Билчев; 2020
11. „Денонощия“, стихосбирка, автор Рени Васева; 2020
12. „Поп Дошо“, документална проза, автор Тодор Билчев, второ, преработено и допълнено издание; 2020
13. „Оскъдни дни“, стихосбирка, автор Габриела Цанева; 2020
14. „Дневникът на госпожица Радка“, роман, автор Маруся Николова; 2020
15. „Миналото в мен“, документална повест, автор Габриела Цанева, трето, юбилейно, допълнено издание, 2020
16. „Алманах Литературно земеделско знаме“, том 1, 2, 3, 4, съставители Кирил Назъров и Габриела Цанева, 2020, 2021
17. „Пепел от дъга“, стихосбирка, автор Тодор Билчев, 2021
18. „Цвилят гривести коне“, стихосбирка, автор Живка Танчева; 2021
19. „Целувката на небесата“, стихосбирка, автор Тодор Билчев, 2021
20. „Усмивките на мъдростта“, афоризми, автор Николина Пенева, 2021
21. „На незабравата зовът. Епос“, стихосбирка, автор Тодор Билчев
22. „Черно-бели истории за моите шарени хора“, стихове и разкази, автор Валентина Григорова – очаквайте

Габриела Цанева

НОЩТА НА ЩУРЦИТЕ

Българска, първо издание

Редактор Надежда Александрова

ИЗДАТЕЛСТВО

gabriell-e-lit

www.gabriell-e-lit.com

e-mail: gabriell-e-lit@mail.bg

Формат 32/84/108

Обем 150 стр.

Печат

gabriell-e-lit